

STAATSBLAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

No. 240. WATERSTAAT EN BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN. EXAMENS. Koninklijk besluit van 16 Februari 1909 N° 11, houdende vaststelling van bijzondere voorwaarden van benoembaarheid tot technische betrekkingen bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië en regelen betreffende de uitzending van personeel uit Nederland voor zoodanige betrekkingen.

A. 12/10/11

No. 11. Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 11 Februari 1909, Afd. D, N° 5;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van Ons besluit van 12 Maart 1908 (Indisch Staatsblad N° 357), en, voor zooveel bij dit besluit niet anders bepaald is, van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1887 (Indisch Staatsblad N° 185) en de daarin aangebrachte wijzigingen, vast te stellen de volgende

BIJZONDERE VOORWAARDEN van benoembaarheid tot technische betrekkingen bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië en regelen betreffende de uitzending van personeel uit Nederland voor zoodanige betrekkingen.

Artikel 1.

Voorwaarden van benoembaarheid.

Bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië zijn benoembaar:

A. tot aspirant-ingenieur en de hogere ingenieursbetrekkingen: zij, die aan de Technische Hoogeschool of aan de voormalige Polytechnische School te Delft het diploma van civiel-ingenieur hebben verworven;

B. tot architect:

zij, die voldaan hebben aan een der hieronder sub C genoemde eischen voor de betrekking van opzichter en daarenboven aan het examen overeenkomstig het bij dit besluit gevoegde programma B;

C. tot opzichter:

1°. zij, die na met goed gevolg het examen voor opzichter van den Rijkswaterstaat in Nederland te hebben afgelegd en ten genoegen van Onzen Minister van Koloniën bewijzen van voldoende praktische ervaring te hebben gegeven, voor de benoeming uit Nederland worden uitgezonden;

2º. zij, die tot een telkenmale door den Directeur der Burgerlijke openbare werken vast te stellen aantal, door hem daarvoor in aanmerking worden gebracht op grond van den uitslag van een vergelijkend examen, volgens het bij dit besluit gevoegde programma A.

Tot het afleggen van dit examen, hetwelk uitsluitend in Indië wordt afgenomen, worden alleen toegelaten jongelieden, die:

a. hun 26ste levensjaar nog niet hebben volbracht;

b. in het bezit zijn van een getuigschrift van:

 of het met goed gevolg afgelegd eindexamen van den cursus tot opleiding van bouwkundigen aan de Koningin-Wilhelmina-school te Batavia, de burgeravondschoon te Soerabaja of aan eenige andere door den Gouverneur-Generaal hiermede gelijkgestelde onderwijsinrichting in Nederlandsch-Indië,

 of het met goed gevolg afgelegd examen voor opzichter van den Rijkswaterstaat in Nederland,

 of het met goed gevolg afgelegd examen voor opzichter van den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië, overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1887 (Indisch Staatsblad N° 185);

c. bovendien ten genoegen van den Directeur der Burgerlijke openbare werken door overlegging van getuigschriften bewijzen, dat zij gedurende twee jaren met vrucht werkzaam zijn geweest bij de uitvoering van bouwwerken;

D. tot mantri-opzichter:

Inlandsche jongelieden, die, na eene practische voorbereiding van ten minste drie jaren, voldaan hebben aan de door den Gouverneur-Generaal voor die betrekking vast te stellen eischen van bekwaamheid en geschiktheid.

Artikel 2.

Overgangsbepalingen.

1. Zij, die bij het in werking treden van dit besluit bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken eene der in artikel 1 genoemde betrekkingen bekleeden of bekleed hebben, of in het bezit zijn van een diploma B van benoembaarheid tot de betrekking van architect, krachtens vroeger geldende bepalingen verkregen, worden beschouwd aan de eischen, bij artikel 1 voor dezelfde betrekkingen gesteld, voldaan te hebben, met dien verstande evenwel, dat zij, die volgens de vroegere bepalingen alleen benoembaar zijn tot opzichter der 2de of 3de klasse, niet tot opzichter der 1ste klasse kunnen bevorderd worden, tenzij zij hebben voldaan aan een der examens, bedoeld bij artikel 1 sub C 2º van dit besluit.

2. Zij, die zonder bij het in werking treden van dit besluit de betrekking van opzichter bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken te bekleeden of te hebben bekleed, volgens de vroegere bepalingen tot die betrekking benoembaar waren of benoembaar worden door alsnog het examen A volgens de vroegere bepalingen af te leg-

gen, kunnen tot de genoemde betrekking nog worden benoemd, zoolang het sub C van artikel 1 bedoelde vergelijkend examen nog nimmer is afgenomen.

Artikel 3.

Ex a m e n s.

1. Het examen volgens het bij dit besluit gevoegde programma A wordt telkens, wanneer daartoe behoefte bestaat, afgenomen door eene commissie, die zal worden benoemd volgens bestaande of nog door den Gouverneur-Generaal uit te vaardigen voorschriften.

2. Het examen volgens programma B wordt elk jaar afgenomen door commissiën, als aan het slot van het vorige lid bedoeld. Tot het afleggen van dit examen worden slechts toegelaten opzichters bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië, die gedurende ten minste vijf jaren actief als zoodanig werkzaam zijn geweest of dienst hebben gedaan, zullende de tijden, met binnenlandsch verlof buiten bezwaar van den Lande, met buitenlandsch verlof, dan wel in non-activiteit of in het genot van wachtgeld doorgebracht, voor de berekening van dezen termijn niet mede tellen.

Artikel 4.

Uitzending uit Nederland.

1. Wanneer uitzending van technisch personeel voor den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken noodig is, wordt daartoe overgegaan door Onzen Minister van Koloniën, die dat personeel stelt ter beschikking van den Gouverneur-Generaal.

2. Geene uitzending heeft plaats dan nadat uit een van Regeeringswege ingesteld geneeskundig onderzoek is gebleken van een gezond lichaamsgestel en vrijdom van gebreken, die voor den dienst in Nederlandsch-Indië ongeschikt maken.

3. Aan de uitzending uit Nederland zijn, behalve overtocht voor gouvernementsrekening op den voet der daaromtrent geldende bepalingen, verbonden de volgende voordeelen:

1°. voor hen die bestemd zijn om tot adspirant-ingenieur te worden benoemd:

- a. eene voorloopige bezoldiging van f 150.— (een honderd vijftig gulden) 's maands;
- b. eene gratificatie voor uitrusting ten bedrage van f 1500.— (een duizend vijf honderd gulden);

2°. voor hen die bestemd zijn om tot opzichter te worden benoemd:

- a. eene voorloopige bezoldiging van f 60.— (zestig gulden) 's maands;
- b. eene gratificatie voor uitrusting ten bedrage van f 500.— (vijf honderd gulden).

4. De voorloopige bezoldigingen gaan in met den dag van aankomst in Nederlandsch-Indië.

Handwritten note:
 1890
 171

Artikel 5.

Verbintenis voor het uit te zenden personeel.

Zij, die door Onzen Minister van Koloniën ter beschikking van den Gouverneur-Generaal worden gesteld om te worden benoemd tot een der in dit besluit genoemde betrekkingen, verbinden zich tot terug-gave van alle gelden, welke te hunnen behoeve zijn voldaan ter zake van overtocht en van gratificatie voor uitrusting, indien zij binnen den tijd van vijf jaren na aankomst in Nederlandsch-Indië, anders dan tengevolge van welbewezen ziels- of lichaamsgebreken, buiten eigen toedoen ontstaan, (ter beoordeeling van de Regeering), uit 's Lands dienst worden ontslagen, of indien zij niet binnen den hun aangewezen tijd naar Nederlandsch-Indië vertrekken.

Artikel 6.

Inwerkingtreding.

1. Dit besluit wordt geacht in werking te zijn getreden in Nederland op 19 Maart 1908, in Nederlandsch-Indië op 14 Mei 1908, en zal in de Nederlandsche Staatscourant en in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië worden geplaatst.

2. In Nederlandsch-Indië zal het examen A, overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1887 (Indisch Staatsblad N° 185), nog zoovele malen worden afgenomen als de Gouverneur-Generaal noodig oordeelt.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 16 Februari 1909.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
IDENBURG.

Accordeert met het Origineel,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
A. E. ELIAS.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord, dat deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chineesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hoege en lage Colleges en Ambtenaren, Officiëren

en Justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 18^{den} April 1909.

J. B. VAN HEUTSZ.

De w^d Algemeene Secretaris,

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Uitgegeven den zes en twintigsten April 1909.

De w^d Algemeene Secretaris,

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

PROGRAMMA van het vergelijkend examen voor de benoembaarheid tot opzichter bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië.

Schriftelijk en, voor zooveel noodig, mondeling worden blijken gegeven van voldoende bekwaamheid in de volgende vakken:

a. Landmeten en waterpassen.

Opmeting en in teekening brengen van kleine terreinen.

Kennis van de inrichting, de opstelling en het gebruik van de daarvoor noodige eenvoudige instrumenten, als équerre, gewone boussole en hunne onderdeelen, zoomede van het gebruik van kettingen, meetbanden, baken en jalons.

Kennis van de inrichting en het gebruik van den nonius.

Kennis van de inrichting, de regeling, de opstelling en het gebruik van waterpasinstrumenten.

Eenig begrip van de inrichting der meer samengestelde instrumenten als: afstandmeter en boussole tranche-montagne.

Het verrichten van eenvoudige waterpassingen.

b. Bouwkundig- en situatie-teekenen.

Het volgens te verstrekken gegevens op schaal vervaardigen van eenvoudige bouwkundige teekeningen.

Het maken van situatie-teekeningen naar gedane opmetingen.

c. Kennis van werktuigen en gereedschappen.

Kennis van de bij bouw- en aardewerken gebruikelijke gereedschappen en van eenvoudige werktuigen tot opheffen van lasten en opvoeren van water.

Begrip van inrichting en werking van stoomwerktuigen en pompen, in gebruik bij het bouwvak.

Kennis van heitoestellen en baggermolens.

d. Kennis van bouwstoffen.

Kennis van de voornaamste bouwstoffen, van de gevallen waarin en de wijze waarop zij verwerkt worden, en van hunne meest voorkomende gebreken, alsmede van de wijze van vervaardigen of verkrijgen der materialen, voor zoover dit op of nabij het bouwterrein kan plaats hebben.

e. Burgerlijke bouwkunde.

Kennis van de samenstelling en de uitvoering van eenvoudige gebouwen en van de eischen, waaraan deze wat betreft doelmatigheid, hechtheid, duurzaamheid en behoorlijk verband der samenstellende deelen, moeten voldoen.

Grondige kennis van houtverbindingen en metselverbanden en van de samenstelling der onderdeelen van gebouwen.

Ontwerpen en begrooten van eenvoudige gebouwen, als kleine woningen, kantoorgebouwen, loodsen en pakhuizen, van hout, steen of

tijdelijke materialen, zonder verdieping en waarbij geen samengestelde kapconstructies voorkomen.

f. Waterbouwkunde.

Kennis van de samenstelling en de uitvoering van eenvoudige waterbouwkundige werken en van het voor die werken noodige grondonderzoek.

Grondige kennis van de samenstelling der onderdeelen.

Het ontwerpen en begrooten van beschoeiingen, bekleedingsmuren, duikers, eenvoudige vaste bruggen en stuwdammen, schotbalk- of schuifsluizen, kleine stortdammen, schermen en kribben.

Kennis van den aanleg van wegen in vlak terrein en van de samenstelling der verharding; ook van het afwerken en het versterken der taluds.

Het teekenen van dwars- en lengteprofielen en het uitvoeren der grondberekeningen voor wegen en waterleidingen.

Behoort bij het Koninklijk besluit ddº 16 Februari 1909 nº 11 (Indisch Staatsblad nº 240).

Mij bekend:

De w^d Algemeene Secretaris,
v. d. HOUVEN VAN OÖRD.

B.

PROGRAMMA van het aanvullingsexamen vereischt voor de benoembaarheid tot architect bij den Waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië.

a. Landmeten en waterpassen.

De kennis van hetgeen volgens *a* van het programma A vereischt wordt, uitgebreid tot grootere, meer ingewikkelde en niet vlakke terreinen.

Het vervaardigen en gebruik van tranche kaarten.
Juist begrip van het gebruik van meer ingewikkelde instrumenten, als: afstandmeters, theodolieten, theodoliet-boussoles, tranche-montagnes, sextanten.

b. Kennis van werktuigen.

Meer volledige kennis van hetgeen volgens *c* van het programma A vereischt wordt, uitgebreid tot de stoombaggermolens.

Juist begrip van de gevallen waarin en de wijze waarop de verschillende werktuigen bij bouwwerken moeten worden gebruikt. Inzicht in de dagelijksche exploitatiekosten en opbrengsten van bemalingswerktuigen en baggermolens.

Berekening van de krachten bij de werktuigen tot het verplaatsen van lasten.

c. Kennis van bouwstoffen.

Meer volledige kennis van hetgeen volgens letter *d* van het programma A vereischt wordt.

Grondige bekendheid met de wijze waarop de bouwmaterialen worden gekeurd en de eischen waaraan zij moeten voldoen en van de wijze waarop zij moeten worden gebruikt.

Kennis van de vervaardiging dier bouwstoffen.

d. Burgerlijke bouwkunde.

De kennis van hetgeen volgens letter *e* van het programma A vereischt wordt, uitgebreid tot meer samengestelde gebouwen, als grootere Indische woonhuizen, gebouwen met verdieping, met samengestelde kapconstructies, hospitalen en andere gebouwen met eene speciale bestemming.

De candidaat zal blijken moeten geven met talrijke op de uitvoering en het onderhoud der werken betrekking hebbende zaken, niet slechts in theorie, maar ook door aanschouwing en persoonlijke ondervinding, bekend te zijn.

Bekendheid met de bestaande normaal-ontwerpen en modellen.

Kennis van de samenstelling en van de hoofdtrekken der berekening van ijzeren kappen.

Eenige kennis van in Indië toepasselijke ornamentatie.

e. Waterbouwkunde.

De kennis van hetgeen volgens letter *f* van het programma A vereischt wordt, uitgebreid tot meer belangrijke waterbouwkundige wer-

ken, als: grootere vaste bruggen met houten schoor- of hangwerken, kabelbruggen en andere bruggen met in Indië gebruikelijken en daar te construeeren bovenbouw; kleine beweegbare bruggen, oever- en strandverdedigingen, kleine schutsluizen en diverse sluis- en andere constructies, welke bij bevoeiingswerken veelvuldig voorkomen.

De candidaat zal blijken moeten geven met talrijke op de uitvoering en het onderhoud der werken betrekking hebbende zaken, niet slechts in theorie, maar ook door aanschouwing en persoonlijke ondervinding, bekend te zijn.

Vereischt wordt eene grondige kennis van de samenstelling der onderdeelen.

Bekendheid met de opnemingen en onderzoekingen, die aan het ontwerpen en uitvoeren van waterbouwkundige werken moeten voorafgaan.

Kennis van het ontwerpen en aanleggen van wegen in verschillend terrein.

Grondige kennis van de samenstelling en het onderhoud der verschillende in Indië gebruikelijke wegverhardingen.

Kennis van het ontwerpen en aanleggen van kleine waterleidingen.

f. Kennis der voornaamste reglementen en bepalingen betreffende het beheer en toezicht op de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië.

Behoort bij het Koninklijk besluit ddº 16 Februari 1909 IIº 11 (Indisch Staatsblad IIº 240).

Mij bekend:

De w^d Algemeene Secretaris,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.